

Néhány közelmúltbéli jelenés dokumentumai

Szerző Administrator
2013. december 03.
Utolsó frissítés 2013. december 03.

Gyors visszatekintés, azaz egyhetes egyveleg

http://premier.mtv.hu/Hirek/2013/11/24/11/Ridikul_Hallgatni_tudni_kell.aspx

<http://pannonrtv.com/web/?p=93789>

http://www.dailymotion.com/video/x17dmg1_konyvtari-beszelgetesek-szvorak-katalin-2013-11-18_shortfilms

<http://evangelikus.hu/kudlik-j%C3%BAlia-%C3%A9s-szvor%C3%A1k-katalin-budav%C3%A1rban>

<http://www.magyarszo.com/hu/2169/kultura/104494/Er%C5%91s-mez%C5%91nyben-remek%C3%BCI-helyt%C3%A1lltak.htm>

(A fotókon: Lukanyéne, Héttorony Fesztivál, Borsodnádásd, Ridikül, Operett Színház stb.)

Lemezbemutató LUKANÉNYÉN

Kuzma Zoltán polgármester meghívására Kudlik Júlia és Szvorák Katalin lemezbemutatót tart november 23-án, szombaton, 15:00 órakor a lukanyénei kultúrház nagytermében, a helyi nyugdíjasoknak

-----
SZVORÁK KATALIN Kossuth-díjas és Liszt Ferenc-díjas népdalénekes, előadóművész
TEREMTÉS DICSÉRETE

CÍMŰ KONCERTJE LESZ A BORSODNÁDASDI EVANGÉLIKUS TEMPLOMBAN, 2013 NOVEMBER 24-én 3:00 órától.
Jegyár: 1000 Ft

NOVEMBER 22.

<http://pannonrtv.com/web/?p=93789>

Első hely a vajdaságiaknak az Idősek ki mit tudján. A palicsi Szederinda népdalkör győzött csoportos ének kategóriában az Idősek ki mit tudján Budapesten. Az öt vajdasági produkció közül egy első hely született. A zsűfólásig megtelt Operettszínházba mintegy 200 résztvevő érkezett az anyaországon kívül az egész Kárpát-medencéből. A rendezvény az évszázadok alatt felhalmozott kulturális és művészeti értékeket hivatott bemutatni. Szvorák Katalinnal együtt énekelt a közönség. A Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas népdalénekes nyitotta meg a vetélkedőt.

Betyárnótákat adott elő a Szederinda népdalkör, amely megnyerte a csoportos ének kategóriát az idősek ki mit tudjának a döntőjében, Budapesten. Két éve adják már elő a műsort, amelyen folyamatosan finomítottak - mondta Brezovszki Eszter, az egyesület vezetője. „Szinte el sem tudom hinni, meglepett mikor megtudtam. Fantasztikus, csodálatos érzés.” Asztalosné Zubcsán Erika, a magyar szociálpolitikáért felelős helyettes államtitkár az idősek nagykövetének nevezte magát. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma 20 millió forinttal támogatta az eseményt. A kárpát-medencei összmagyar vonatkozású rendezvénysorozat több mint 10 ezer embert mozgató meg. „19 helyen került megrendezésre a ki mit tud. Miután ennek híre megy még többen jelentkeznek, hogy megmutassák milyen gyöngyöket tartogatnak. A maximumot nyújtották.”

A vajdasági döntősök a VMSZ támogatásával jutottak el a döntőre, azt megelőzően pedig a pécsi elődöntőre. A Vajdasági Magyar Szövetségnek köszönhetően rendezhették meg az itthoni elődöntőt is. Habár nem győzött, de hungarikumnak számítanak a palicsi Sebők Valéria népi iparművész fonott csipkéit. „A 300 szál között, tehát láncszerűen van felvetve, benne van a keze és az ujjával rakja a csipkét, jobbra-balra, előre-hátra. Rengeteg gyakorlással rájöttem, hogy kell különböző csipkemotívumokat kialakítani.”

Az öregedő embernek nem a hiányai, hanem a többlete fáj legjobban, mindaz, ami életében felhalmozódott benne, de nem tudja senkinek odaadni - üzeni az idősek határokon átívelő vetélkedője. Jövőre folytatódik majd a versengés.

NOVEMBER 18. ESZTERGOM

http://www.dailymotion.com/video/x17dmg1_konyvtari-beszelgetesek-szvorak-katalin-2013-11-18_shortfilms

Szvorák Katalin a csendről...
(Hamarosan a Retikülben)

„Fecseg a felszín, hallgat a mély”

A némasági fogadalmat tevő apácákat suttogó misztérium veszi körül. Kívülállók afféle csodabogaraknak tartják őket, akik

el vannak zárva a világtól és annak örömeitől. Te bejutottál a falak mögé. Milyennek láttad őket?

Boldog, kiegyensúlyozott embereknek, akikből áradt a nyugalom, a szeretet, s a tekintetük sokatmondóan beszédes volt. Sok fiatal huszonéves is volt köztük, ami akkor megrázott és elgondolkodtatott...

A zene örömét vitted el nekik. Mentek veled, hagyták magukat elvarázsolni?

A zene nem ismer határokat, korlátokat és boldogító, gyógyító hatása közzismert. Természetes volt számomra, hogy temperamentumos virtuóz népzeneinkkel tetszést aratunk, bár először megfordult a fejemben az a gondolat is, vajon ebben a közegben hogy fog működni ez, egyáltalán szabad-e ilyen zenével előrukkolni? Pár perces játék után az aggodalmam megszűnt, látva a csillogó tekinteteket, a tapsoló kezeket, a ritmusra dobogó lábakat.

Tudtál velük valamilyen módon kapcsolatba kerülni a koncert után is, picit beleláttál az életükbe?

Az előadásunk után körém sereglettek, volt, aki megsimogatott, s öröm volt látnom a kipirult arcokat, a boldog tekinteteket. Reakciójuk ugyanúgy működött, mint más halandónak, csak ők nem szavakkal, de egyéb kifejezési módokkal reagáltak, kommunikáltak velünk.

Zenész barátaid vettek rá erre a koncertre. Miért?

A bajor népi hegedűsök találkozóját minden évben megrendezték Reutbergben, ahol mi kiemelt vendégként zenéltünk, s mivel a rendház szomszédságában zajlott mindez, így jött az ötlet, hogy a rendház falain belül is csendüljön fel a muzsika. A dolog pikantériája, hogy ráadásul magyar népzene.

Te igazi életimádó, mediterrán lélek van, aki szeret jókat nevetni, beszélni, hatalmas szíved is van mindehhez. Aki ennyire tele van érzelmekkel, annak nehéz lehet a hallgatás. Ki, vagy mi vesz arra rá, hogy csendben figyelj?

Valóban, szinte minden igaz, amit itt felsoroltál, de ez mind nem zárja ki a csendesség, elvonulás tényét és igényét részemről. Egyébként nem vagyok egy tipikus csacsogós női lélek, mert sokszor „Nékem üres fecsegőt fest az üres fecsegés”, mondta Kazinczy, bár Szendi Gábor és Popper Péter szerint éppen ez a fecsegés irányítja a világ útját, viszont ezt az ütegyengetést átengedtem férjemnek.

Bizonyára génjeimben is hordozom a csend utáni vágyat, elég csak az apai ág juhász felmenőimre gondolni. Nagypám ajkát csak ritkán hagyta el a szó, de az messzire hallatszott...

Hallgatni tudni kell Adásba kerül: 2013. november 25.

Csendet kérünk! Aztán ha megkapjuk, gyorsan bekapcsoljuk a tévét, vagy felhívunk valakit. Félünk a csendtől. Félünk magunkban maradni. Pedig az egyedüllét nem azonos a magánnyal. A csend erőt, derűt, nyugalmat ad. A csendképesség pedig tanulható. Ahogyan a hallgatás is. Vagyis, hogy ne reagáljunk azonnal érzelemből, indulatból, ami pedig állítólag női tulajdonság. Ha hallgattál volna, bölcs maradtál volna? Tunyogi Henriett, Szvorák Kati, Weisz Fanni és meglepetés férfi vendégünk mesélnek és hallgatnak.

Popper Péter a belső csendről: "Mit csinál az ember, amikor egyedül van? Igyekszik nem egyedül lenni, telezsúfolni programokkal, történetekkel az életét, s ha ez nem sikerül, akkor jön a háttérzaj, televízió, rádió... menekül a csendtől. Menekül önmagától. Rossz társaság saját magával négy szemközt lenni."

Századunk legnagyobb kihívása, hogy meg tudjuk-e teremteni magunkban a belső békét, a belső csendet. Korunk egyik legfenyegetőbb környezeti ártalma ugyanis a zaj, amely akár olyan károkat is okozhat nekünk, mint régmúlt idők járványai. „Az embernek egy napon éppen olyan kérlelhetetlen harcot kell vívnia a zajjal, mint a kolerával vagy a pestissel.” (Robert Koch, Nobel-díjas bakteriológus)

Szvorák Kati népdalénekes egy háromszáz lelkes kis faluban volt gyermek, ott tanulta meg szeretni a csendet. Imádott egyedül lenni a természettel. Ma is bármikor képes megteremteni magában a békét és olyankor belülről hallja a zenét. Úgy érzi, amikor énekel, egy idő után lelassul minden, lehalkul a világ. Az emberi énekszó csodálatosan lehalkítja a zajokat, lelassítja a világot. A hangos zene azonban nagyon zavarja és fárasztja is az énekesnőt.

A zajártalom megbetegít

Minden ötödik európai olyan zajszintnek van kitéve éjszaka, amely jelentős hatással lehet egészségére. Aki rendszeresen 40 decibelnél nagyobb zajban alszik, annál alvászavar, álmatlanság jelentkezhet. A rendszeres, 55 decibel feletti zajterhelés pedig magas vérnyomáshoz és szívinfarktushoz vezethet.

Napi pár perc csend az egészségért

Telefonáljunk, számítógépezzünk, hallgassunk zenét, és mindezt egyszerre! - sugallják a reklámok. Egyforma figyelemmel azonban nem lehet ennyi dolgot végezni. „A kreativitás-kutatások egyértelműen kimutatták, hogy az alkotó munka, a belefeledkezés élménye kizárja, hogy egyszerre több dolgot végezzünk. A multitasking nagy divat, ám a párhuzamosan végzett feladatok felszínes rutintevékenységeket, nem alkotó munkát jelentenek” - fogalmazta meg véleményét dr. Perczel Forintos Dóra pszichológus. A kutatások szerint az elme számára feldolgozhatatlan az az információmennyiség, amellyel nap, mint nap találkozunk és ez a zajjal társulva idegességet, agresszivitást, ingerlékenységet szül. "A csend iránti vágyakozás tulajdonképpen a személyiség védelmi reakciója. Ahhoz kell, hogy

feldolgozzuk a napi történeteket. Ha azonban nem szeretünk önmagunkkal szembesülni, a csend veszélyeket is hordozhat. Amennyiben az önmagunkkal való találkozás terhes, mert annyi minden megoldatlan az életünkben, a csend kényelmetlen is lehet.”

Tunyogi Henriett táncművészek a hang, a zene az élete, mégis gyakran választja a csendet. Akár negyven napig is képes hallgatni. Indiában, a Himalája eldugott kolostoraiban, falvaiban csöndfogadalma teljesítése során belső önmagát kereste. A csendet azért itthon is megtalálja, hajnalban kel, meditál, jógázik. Úgy gondolja, a mai kor embere azért fél a csendtől, mert nem mer találkozni saját magával, nem mer lelki tükörbe nézni, hogy meglássa, valójában ki is ő. Henriett csöndes természet, fontosabbnak tartja a megszerzett belső békéjét megvédeni, mint vitába bocsátkozni másokkal vagy veszekedni.

Weisz Fanni fotómodell nem kérte a csendet, beleszületett. Fanni siket. Hétéves korában egy speciális készüléket ültettek a fülébe, melynek segítségével eljuthatnak hozzá a hangok, legtöbbször azonban mégsem használja azt. Úgy érzi, szerencsés, hiszen nem jutnak be a külvilág zavaró hangjai, a zajok, a túlzásba vitt impulzusok. Testvérével halló családba születtek, de mindketten halláskárosultak, így jelyelv segítségével kommunikálnak egymással - és környezetükkel

-----
Könyvtári beszélgetések - Szvorák Katalin

2013. november 18., hétfő 17:00 - 18:00

A Könyvtári Beszélgetések következő vendége: Szvorák Katalin Kossuth-díjas és Liszt Ferenc-díjas népdalénekes, előadóművész.

Beszélgetőpartnere: Bánhidy Vajk, tanár

Helischer József Városi Könyvtár

2500 Esztergom, Bánomi út 8.

A Héttorony Fesztivál Budapest - November 20., 19 óra - Szent Imre templom

2013

Ez a műsor hajdani és visszaszerzendő anyagságunkról szól. Persze, ahogy ember is sokféle van, úgy vannak segítő, ártó, gonosz, emlékező és védőangyalok is. Nem individuális látomások ők, hanem a kollektív emlékezet létező alakjai. Velük segít találkozni ezen az estén: Dresch Dudás Mihály, az Etnofon Zenei Társulás, a Muzsikás, Lajkó Félix valamint Szvorák Katalin a tanítványaival (Orbán Johanna, Paár Júlia, Timár Sára).

„Égen menő szép madár, De nem madár, szárnyas angyal

Szárnya alatt szent oltár Szent oltárban igaz hit,

Igaz hitben Boldogasszony...”

(archaikus népi imádság)

Egy anyaországi menetelő levele

...Ennél gyönyörűbbet ritkán él meg az ember - gondoltam, s a meghatódottság elárasztott a legkisebb sejttemig. Egész testemben egy olyan magasztos érzés keletkezett, mintha nem is én állnék ott, mintha felülemelkednék önmagamon, és át tudnám ölelni az egész Kárpát-medencét, Felvidéktől Kárpátalján, Újvidéken át Erdélyig, s benne minden magyart. Eltelve ettől az érzéstől, csendes szerénységgel álltunk ott, férjemmel egymás kezét fogva.

Ebből az állapotból, az elhangzó, mély igazságokat tartalmazó beszédek emeltek ki bennünket. A tömeg tapsolt, kiabált, fűtyült ahol kellett, és csodálta a szép erdélyi népdalokat. Szvorák Kati felvidékről származik, de gyönyörűen éneklő a dalaitokat, dalainkat. Két dalt elénekelt. Amikor elkezdte a harmadikat, Én Istenem, jó Istenem, oltalmazóm, segedelmem ... hát én úgy elkezdtem sírni, hogy ha a nevem kérdezték volna hirtelen, azt sem tudtam volna megmondani. Ugyanis az történt, hogy abban a pillanatban, amikor Kati elkezdte az éneket, azon a csodás mennyei hangján, ami úgy cseng, mint az ezüst csengettyű, az emberek finoman, halkan, mintegy kísérve ezt a csodahangot, vele együtt énekeltek a dalt. Csak arra eszméltem fel, hogy az énekesnőnek is megbicsaklott az utolsó szavaknál a hangja.

De hát ekkora szeretet és kegyelem megtapasztalásakor, ez bizony így van...

Szakáli Anna (Erdély Ma. 2013-10-29)